

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen ändras så att till lagen fogas en temporär bestämmelse om ett temporärt nationellt stöd som betalas i enlighet med kommissionens meddelande om den finansiella och

ekonomiska krisen. I lagen görs även några tekniska ändringar som beror på Lissabonfördragets ikraftträdande och på ändringar i lagstiftningen.

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge

I Europeiska unionen hör jordbrukets stödpolitik till Europeiska unionens exklusiva behörighet. I praktiken innebär detta att metoderna i Europeiska unionens politik ska ha företräde och att nationell jordbrukspolitik endast kan bedrivas med beaktande av Europeiska unionens lagstiftning och Europeiska kommissionens, nedan *kommissionen*, beslut. Grunden för jordbrukets stödssystem består i Finland av stödformerna inom Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, som utgörs av direktstöd som helt finansieras av Europeiska unionen samt det samfinansierade kompensationsbidraget och det samfinansierade miljöstödet för jordbruket. Dessa stödformer kompletteras med nationella stöd (statliga stöd).

Lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan *lagen om nationella stöd*, trädde i kraft den 1 januari 2002. I lagen om nationella stöd bestäms om de inkomststöd som enligt kom-

missionens beslut kan beviljas och betalas ur de nationella medlen i Finland, samt om villkoren för stöden.

Kommissionen gav den 7 april 2009 meddelandet ”Tillfällig gemenskapsram för statliga stödåtgärder för att främja tillgången till finansiering i den aktuella finansiella och ekonomiska krisen” (2009/C 83/01). Enligt meddelandet kunde stöd inte beviljas företag som är verksamma inom primär produktion av jordbruksprodukter. Den 31 oktober 2009 gav kommissionen ett meddelande (2009/C 261/2) om ändring av detta meddelande. Efter ändringen av kommissionens meddelande får Europeiska unionens medlemsstater tillfälligt bevilja och betala högst 15 000 euro i statligt stöd till företag som är verksamma inom primär produktion av jordbruksprodukter. Stöd får dock inte beviljas företag som befann sig i svårigheter den 1 juli 2008. Stödet enligt kommissionens meddelande ska beviljas senast den 31 december 2010. Från stödets maximibelopp på 15 000 euro ska dock dras av det stöd av mindre betydelse,

s.k. de minimis-stöd, som mottagits under perioden 1.1.2008—31.12.2010.

Föreskrifter om stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn finns i kommissionens förordning (EG) nr 1535/2007 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse inom sektorn för produktion av jordbruksprodukter. I stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn enligt kommissionens förordning har i Finland 2008—2009 betalats stöd för växtproduktion i södra Finland, stöd för gårdsrådgivning, transportstöd för sockerbeta och till enstaka gårdar ersättningar för över- och undersvämningsskador inom jordbruket. Med undantag av det förstnämnda stödet är stödformerna i bruk även 2010. Åren 2008 och 2009 har stöd av mindre betydelse betalats till sammanlagt ca 13 200 stödtagare. Av dessa har ca 59 procent fått mindre än 1 000 euro i stöd av mindre betydelse och 2,3 procent har fått minst 5 000 euro. Sammanlagt 77 gårdar, dvs. 0,6 procent av de gårdar som mottagit stöd av mindre betydelse, har fått maximibeloppet av stödet, dvs. 7 500 euro under de tre senaste skatteåren. I praktiken kan maximibeloppet av det temporära nationella stödet således vara 7 500—15 000 euro per företag, beroende på det belopp som företaget tidigare mottagit i form av stöd av mindre betydelse.

Enligt kommissionens meddelande gäller möjligheten att betala ett temporärt nationellt stöd alla produktionsinriktningar och beviljandet av stödet motiveras av exceptionella och övergående finansieringsproblem. Ytterligare ska medlemsstaterna enligt kommissionens meddelande visa att de stödåtgärder som anmäls är nödvändiga, lämpliga och proportionella för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi. Därför ska programmet, som är begränsat till primär produktion av jordbruksprodukter, komplettera andra åtgärder som medlemsstaten tagit i bruk. Stödet enligt kommissionens meddelande ska beviljas i programform och det ska anmälas till kommissionen. Betalningen av stödet förutsätter kommissionens godkännande. Statsrådet ska den 8 april 2010 besluta om ett förslag till kommissionen om det temporära nationella stödet för jordbruket. Förhandlingar om förslaget har förts med lant-

bruksproducenternas centralorganisationer (Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry och Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.) i enlighet med 8 § i lagen om nationella stöd. En gemensam syn på det förslag som lämnas till kommissionen nåddes den 24 februari 2010.

2 Föreslagna ändringar

Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, nedan *EUF-fördraget*, trädde i kraft den 1 december 2009. Genom EUF-fördraget ersattes namnet ”fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen” med namnet ”fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt”. I EUF-fördraget ersattes uttrycket ”Europeiska gemenskapen” med uttrycket ”Europeiska unionen” och ”Europeiska gemenskapernas kommission” med ”Europeiska kommissionen”. Också numreringen av artiklarna i EUF-fördraget avviker från den tidigare numreringen i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Som en följd av att EUF-fördraget och numreringen av artiklarna i fördraget har ändrats föreslås det att bestämmelsen i 1 § 1 mom. i lagen om nationella stöd om att nationellt stöd beviljas i enlighet med artiklarna 87-89 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ändras så att den motsvarar EUF-fördraget, artikelnumreringen i Lissabonfördraget (numera artiklarna 107—109) och institutionernas namn. Förslaget inverkar inte på sakinnehållet i lagen om nationella stöd, utan den föreslagna ändringen är teknisk till sin natur.

Som en följd av att EUF-fördraget trätt i kraft föreslås det att 1 § 2 mom., 2 § 6 punkten, 4 § och 8 § 1 och 2 mom. i lagen om nationella stöd ändras så att uttrycket Europeiska gemenskapen ersätts med uttrycket Europeiska unionen. Dessutom föreslås det att 9 § 2 mom. 4 punkten i lagen om nationella stöd ändras så att uttrycket Europeiska gemenskapernas kommission ändras till uttrycket Europeiska kommissionen. De föreslagna ändringarna inverkar inte på sakinnehållet i lagen om nationella stöd, utan de föreslagna ändringarna är tekniska till sin natur.

Den tidigare lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) upphävdes genom lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (1281/2006). Genom den sistnämnda lagen sattes den nu gällande lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) i kraft. Med stöd av vad som anförts ovan föreslås det att 2 § 8 punkten i lagen om nationella stöd ändras så att man i definitionen hänvisar till 4 § i den gällande lagen om pension för lantbruksföretagare. Den föreslagna ändringen inverkar inte på sakinnehållet i lagen om nationella stöd.

Rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001 har upphävts genom rådets förordning (EG) nr 73/2009 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd för jordbrukare inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, om ändring av förordningarna (EG) nr 1290/2005, (EG) nr 247/2006 och (EG) nr 378/2007 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1782/2003. Denna förordning trädde i kraft den 1 februari 2009. Lagen om nationella stöd har dock inte ändrats på motsvarande sätt. Därför föreslås det att definitionen av jordbruk i 2 § 14 punkten i lagen om nationella stöd ändras så att man i definitionen hänvisar till rådets ovan nämnda, nu gällande förordning.

I 3 § i lagen om nationella stöd föreskrivs om sökande och villkor för beviljandet av stöd i fråga om den sökande, t.ex. den sökandes ålder. Kommissionen fattade den 30 april 2009 beslut K(2009) 3067 om systemet för långsiktigt statligt stöd till jordbruket i de nordliga områdena i Finland. Enligt beslutet kan det nordliga stödet beviljas också för trygghet av de nödvändiga tjänsterna inom husdjursskötseln i de yttersta randområdena. En sådan tjänst är till exempel seminationsverksamhet, där tjänsteproducenterna i all-

mänhet inte själva är jordbrukare som bedriver jordbruk. Andra stödformer där stödet inte betalas direkt till jordbrukaren är bland annat transportbidrag för mjölk och kött. Det föreslås därför att 3 § 1 mom. ändras så att det nationella stödet kan beviljas även andra sökande än jordbrukare, till exempel andelslag. Eftersom lagen om nationella stöd i fråga om sökande som verkar som jordbrukare ställer villkor på bland annat den sökandes ålder, föreslås det att 3 § 4 mom. kompletteras så att de villkor för beviljande av stöd i fråga om den sökandes ålder som avses i 3 § 2 mom. inte ska gälla sökande vars stödberättigande verksamhet är annan än jordbruk.

Det föreslås att en ny 15 a § om ett temporärt nationellt stöd temporärt ska fogas till lagen om nationella stöd. Paragrafen föreslås gälla till och med den 31 juni 2011, eftersom det temporära nationella stödet enligt kommissionens meddelande ska beviljas före utgången av 2010, men utbetalningen av stödet får ske 2011. Om utbetalningen av det temporära nationella stödet till skillnad från nuvarande uppskattningar förskjuts till 2011 är det motiverat att paragrafen är i kraft när stöd betalas ut.

Enligt det föreslagna 1 mom. kan som stöd enligt kommissionens meddelande ett temporärt nationellt stöd beviljas sökande, som 2010 bedriver jordbruk och som för stödåret 2010 får direkt stöd från Europeiska unionen, nationellt inkomststöd, kompensationsbidrag eller stöd för basåtgärder eller tilläggsåtgärder i samband med miljöstödet för jordbruket. Den sökande ska därmed för stödåret 2010 få stöd som beviljas enligt lagen om nationella stöd eller enligt lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd (557/2005) eller stöd för basåtgärder eller tilläggsåtgärder i samband med miljöstödet för jordbruket eller kompensationsbidrag som beviljas med stöd av lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006). Bestämmelserna om Europeiska unionens direkta stöd och nationella inkomststöd för jordbruket och trädgårdsodlingen hör till rikets behörighet, så till denna del är grunderna för beviljande av stöden överensstämmande i Fastlandsfinland

och landskapet Åland. Miljöstödet för jordbruket och kompensationsbidraget hör däremot till landskapet Ålands behörighet, och därför är det i momentet befogat att hänvisa till landskapet Ålands motsvarande stöd när det gäller miljöstödet för jordbruket och kompensationsbidraget.

Enligt det föreslagna 2 mom. är villkoret för beviljande av det temporära nationella stödet att förhållandet mellan det beloppet av främmande kapital exklusive leverantörsskulder och resultatregleringar som den 31 december 2009 hänför sig till den sökandes jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktion och medeltalet av det sammanräknade beloppet av den sökandes mervärdesskattefria försäljningsinkomster från jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen under verksamhetsåren 2007—2009 och de i 1 mom. avsedda stöd som den sökande tagit emot under motsvarande period är minst ett. Relativ skuldsättning är ett allmänt företagsekonomiskt nyckeltal som mäter företagets soliditet och riskhanteringsförmåga. Om detta nyckeltal får värdet ett är företagets risk att få likviditetsproblem förhöjd. I jordbruket är omsättningshastigheten i fråga om det kapital som investerats i produktionen särskilt långsam, vilket ökar den ekonomiska risken för skuldsatta jordbrukslägenheter. Med främmande kapital avses bl.a. krediter som beviljats av kreditinstitut, försäkringsbolag, stiftelser eller andra aktörer. Från främmande kapital ska avräknas leverantörsskulder och resultatregleringar. När det gäller beskattningssammanslutningar, med vilka avses i 4 § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen (1535/1992) avsedda beskattningssammanslutningar, används som beloppet av främmande kapital exklusive leverantörsskulder och resultaträkningar delägarnas sammanräknade skuld som hänför sig till sammanslutningens jordbruk. Med delägarnas skuld som hänför sig till sammanslutningens jordbruk avses enligt förslaget sådan skuld som avses i 39 § 2 mom. i inkomstskattelagen och 19 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005). Med mervärdesskattefria försäljningsinkomster från jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktion avses enligt förslaget inkomster av försäljning av husdjur samt husdjursprodukter

och växtodlingsprodukter. Att betrakta försäljningsinkomsterna från jordbruk och trädgårdsodling och mottagna inkomststöd som ett medeltal för tre verksamhetsår är motiverat eftersom avkastningen från jordbruk och trädgårdsodling kan variera avsevärt från år till år, bl.a. på grund av väderförhållandena. Ett medeltal för tre verksamhetsår beskriver således bättre jordbrukslägenhetens sedvanliga försäljningsinkomster och mottagna inkomststöd. Om den sökande har inlett sin verksamhet 2008 räknas medeltalet utgående från avkastningen 2008 och 2009. Vid granskningen av främmande kapital beaktas enligt förslaget endast poster som hänför sig till produktionen inom jordbruket och trädgårdsodlingen. Om en jordbrukslägenhet utöver odling bedriver till exempel agroturism beaktas således inte det främmande kapital som hänför sig till agroturismen. Den sökande kan dock även i detta fall få temporärt nationellt stöd, om förhållandet mellan det främmande kapital som hänför sig till den sökandes jordbruk och trädgårdsodling och försäljningsinkomsterna och inkomststöden uppfyller lagens villkor för beviljande av stödet. Det temporära nationella stödet bestäms enligt förslaget utgående från beloppet av främmande kapitalet exklusive leverantörsskulder och resultatregleringar.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan det temporära nationella stödet höjas, om den sökande har gjort anskaffningar eller ombyggnadsarbeten som gäller byggnader och konstruktioner som används i jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen. Med en byggnad som används i jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen avses en byggnad som används i produktionen och för vars anskaffningsutgift efter att byggnaden färdigställts kan göras en i 9 § 2 mom. 1 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) avsedd avskrivning på högst tio procent eller en i 34 § 2 mom. 1 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) avsedd avskrivning på sju procent. Däremot är till exempel semesterstugor som byggts för företagsverksamhet inom agroturism enligt förslaget inte i lagen avsedda anskaffningsåtgärder. Med en konstruktion som används i jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen avses på motsva-

rande sätt en konstruktion för vars anskaffningsutgift efter att konstruktionen färdigställts kan göras en i 9 § 2 mom. 3 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk eller i 34 § 2 mom. 4 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet avsedd avskrivning på högst 20 procent.

Förhöjningen av det temporära nationella stödet bestäms enligt förslaget enligt den sökandes sammanräknade utgifter för anskaffning och ombyggnad som hänför sig till ovan nämnda byggnader och konstruktioner under skatteåren 2004—2009. Om en byggnad eller konstruktion som används i jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen vid utgången av skatteåret 2009 ännu inte har tagits i bruk, beaktas de anskaffningsutgifter för byggnaden eller konstruktionen som gäller tiden före utgången av skatteåret 2009. Om till exempel byggandet av en ladugård har inletts under skatteåret 2008 och ladugården färdigställs först i början av 2010, räknas de utgifter som hänför sig till byggnaden under byggandet skatteåren 2008 och 2009 som den sökandes anskaffningsutgifter för byggnaden.

Från de på detta sätt sammanräknade anskaffningsutgifterna för skatteåren 2004—2009 avdras de investeringsstöd, överlåtelsepriser och försäkringsersättningar som den sökande under motsvarande tidsperiod mottagit och som hänför sig till sådan egendom som avses i 9 § 2 mom. 1 och 3 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk eller 34 § 2 mom. 1 och 4 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Med investeringsstöd avses till exempel stöd som beviljats med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007). Med överlåtelsepris avses försäljningspriset för en byggnad eller konstruktion. Från kostnaderna för utförda ombyggnadsåtgärder avdras enligt förslaget också mottagna försäkringsersättningar. Detta kan bli aktuellt till exempel om behovet av ombyggnad beror på eldsvåda och försäkringsbolaget har ersatt en del av den sökandes kostnader för ombyggnadsåtgärderna.

Enligt det föreslagna 3 mom. anses en sökande också ha gjort anskaffningar och ombyggnadsarbeten i fråga om byggnader och konstruktioner åren 2004—2009 även om det i den sökandes verksamhet har skett en i 24 §

i inkomstskattelagen avsedd ändring av verksamhetsformen eller en i 52—52 d § i lagen om beskattning av näringsverksamhet avsedd förändring. I 24 § i inkomstskattelagen föreskrivs om situationer där en sammanslutning inte anses bli upplöst eller där en person som bedriver jord- eller skogsbruk inte anses upphöra med sin verksamhet vid en ändring av verksamhetsformen. Om en person till exempel har bedrivit jordbruk som en fysisk person 2004-2006 och verksamheten har överförs till aktiebolagsform från och med 2007, beaktas även de investeringar som gjorts 2004—2006 vid kalkyleringen. Bestämmelserna i 52—52 d § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet tillämpas på fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelser som gäller finska aktiebolag. Förhöjning av det temporära nationella tilläggsstödet beviljas enligt förslaget inte om investeringskostnaderna räknade enligt lagen om nationella stöd sammanlagt uppgår till mindre än 20 000 euro.

Enligt det föreslagna 4 mom. tillämpas på sänkning och förvägran av det temporära nationella stödet bestämmelserna i 16 § 1 och 2 mom. i lagen om nationella stöd. På en försenad ansökan om temporärt nationellt stöd tillämpas förseningspåföljderna enligt 17 § 1 mom. i lagen om nationella stöd.

Enligt det föreslagna 5 mom. bestäms genom förordning av statsrådet om beloppet av det temporära nationella stödet samt om de närmare grunderna för hur stödet bestäms och beviljas. Genom förordning av statsrådet bestäms således till exempel om stödets maximibelopp i miljoner euro samt om stödbeloppet per sökande och om de närmare bestämningsgrunderna.

3 Propositionens konsekvenser

När beslut fattades om budgetpropositionen för 2010 beslutades om en anteckning enligt vilken regeringen förbereder sig på att den ekonomiska situationen inom jordbrukssektorn försämras ytterligare. Dessutom beslutades att det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen för 2010 kan dimensioneras så att det är högst 40 miljoner euro större än det anslag som i statsbudgeten för 2010 anvisats under momentet nationellt stöd

för jordbruket och trädgårdsodlingen (30.20.40) inom ramen för den fullmakt under momentet som gäller andra stödbeslut. Enligt anteckningen ska jord- och skogsbruksministeriet se till att detta inte medför ett behov att överskrida huvudtitelns utgiftsram 2010—2013.

Vid förhandlingarna om det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen mellan staten och lantbruksproducenternas centralorganisationer kom man den 24 februari 2010 överens om att sammanlagt högst 22 miljoner euro föreslås för det temporära nationella stödet. Med de föreslagna bestämningsgrunderna beräknas det att två tredjedelar av detta belopp kanaliseras till husdjurskötsel och en tredjedel till gårdar som har växtproduktion som sin huvudsakliga produktionsinriktning. Mjölkgårdarnas andel av det temporära nationella tilläggsstödet beräknas vara ca 37 procent. Andelen övriga nötboskapsgårdar beräknas vara 11 procent och andelen övriga husdjurslägenheter 21 procent.

I statsbudgeten för 2010 har under moment 30.20.40 anvisats sammanlagt 558,265 miljoner euro för nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen. Dessutom beräknas det att ett anslag på 14,0 miljoner euro överförs från 2009. Det anslag som får användas till nationellt stöd 2010 uppgår då till sammanlagt 572,265 miljoner euro. För nationellt stöd enligt fördelningsförslaget för nationella stöd 2010 behövs enligt beräkningarna 565 miljoner euro.

Enligt beräkningarna behövs det högst 22 miljoner euro för det temporära nationella stödet och det finansieras med den fullmakt som i statsbudgeten för 2010 beviljats under moment 30.20.40, nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen inom ramen för utgiftsram 2010—2013 för huvudtitel. Enligt den fullmakt som beviljats under momentet i statsbudgeten för 2010 får andra stödbeslut som fattas år 2010 föranleda utgifter på högst 84 094 000 euro som betalas av anslagen året 2011 och senare år. Anslaget för 2011 beräknas sju miljoner euro behövas för betalning av andra utgifter under momentet för nationella stöd. Tilläggsstödet ökar användningen av fullmakten med högst 22 miljoner euro.

Landsbygdsverket svarar enligt förslaget för att verkställa det temporära nationella stödet och de kommunala landsbygdsnäringsmyndigheterna för att ta emot och registrera stödansökningarna och för att fatta beslut om stöden. Närings-, trafik- och miljöcentralerna utövar tillsyn över stödet. Eftersom det är fråga om en stödför engångsnatur beräknas man kunna sköta förfarandet med ansökan, beviljande och utbetalning av det föreslagna stödet med nuvarande personalresurser.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtanden om propositionen har inhämtats hos justitieministeriet, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, Landsbygdsverket, Skattestyrelsen, närings-, trafik- och miljöcentral i Nyland, Maaaja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry och Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f..

De anmärkningar som framförts i utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats då propositionen har beretts.

5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Det föreslås att till lagen om nationella stöd fogas en ny 15 a § om ett temporärt nationellt stöd. Bestämmelser om stödbeloppet och om de närmare grunderna för beviljande och bestämmande av stödet utfärdas enligt förslaget genom förordning av statsrådet. Grunderna för beviljande av stödet ingår i 1—3 mom. i den föreslagna 15 a §. Grundlagsutskottet har av hävd krävt att bestämmelser om bemyndigande genom lag ska vara exakta och noggrant avgränsade (t.ex. GrUU 1/2004 rd och GrUU 46/2006 rd). Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden (GrUU 25/2007 rd) fäst vikt vid att utnyttjandet av de befogenheter som hör samman med stödsystemen i praktiken begränsas av den gemenskapslagstiftning som gäller statsstöd, samt av riksdagens beslut om vilka anslag som tas in i budgeten, deras användningsändamål och övriga motiveringar till budgeten. Villkoren för beviljandet av det temporära nationella stödet be-

gränsas förutom av lagen om nationella stöd även av kommissionens meddelande och kommissionens beslut på basis av Finlands förslag om det temporära nationella stödet. Genom förordning av statsrådet bestäms bland annat om stödprocenten. Bestämmelser om stödprocenten kan inte utfärdas i lag eftersom den bestäms utgående från det tillgängliga anslaget och antalet stödansökningar. Eftersom det föreslås att bestämmelser om grunderna för beviljande av stödet utfärdas i lag och med beaktande av vad som i övrigt anförts ovan anser statsrådet att det föreslagna bemyndigandet att utfärda förordning

uppfyller kraven i grundlagen och att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

6 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Lagens 15 a § föreslås gälla till och med den 30 juni 2011. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 2001 om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) 1 §, 2 § 6, 8 och 14 punkten, 3 § 1 och 4 mom., 4 §, 8 § 1 och 2 mom. och 9 § 2 mom. 4 punkten,

av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 283/2008, 2 § 14 punkten sådan den lyder i nämnda lag 283/2008 och 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1466/2006, samt *fogas* till lagen temporärt en ny 15 a §, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Med stöd av denna lag kan jordbruket och trädgårdsodlingen inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten beviljas nationellt stöd i enlighet med fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen, artiklarna 107-109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller Europeiska unionens övriga lagstiftning.

Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska unionen, och inte på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), la-

gen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000), skoltlagen (253/1995), lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) eller lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

6) *stödform* ett nationellt stödsystem som Europeiska unionen har godkänt för ett bestämt syfte,

8) *medlem i ett familjeföretag* en i 4 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) avsedd familjemedlem,

14) *jordbruk* odling av jordbruks-, trädgårds- och energigrödor, framställning av husdjursprodukter, hållande av animalieproduktionsdjur, hästhushållning, renskötsel, bi-odling, träda samt skötsel av ickeodlad åker, om verksamheten bedrivs på en gårdsbruksenhet i enlighet med rådets förordning (EG) nr 73/2009 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd för jordbrukare inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, om ändring av förordningarna (EG) nr 1290/2005, (EG) nr 247/2006, (EG) nr 378/2007 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1782/2003,

3 §

Sökande

Stöd kan för produktion eller verksamhet som bedrivs i Finland beviljas en jordbrukare eller någon annan som söker stöd, nedan *sökanden*, som är en fysisk eller juridisk person eller en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer.

Förutsättningarna enligt 2 mom. 2 punkten gäller inte offentligrättsliga samfund, utbildningslägenheter, fängelselägenheter eller sökande vars stödberättigande verksamhet är annan än jordbruk.

4 §

Beaktande av Europeiska unionens lagstiftning

Ibrukttagande av stöd förutsätter godkännande av Europeiska unionen. Stödbeloppen eller villkoren för beviljandet av stöden ändras på grundval av beslut som Europeiska unionen fattar.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om verkställandet av de stöd villkor som Europeiska unionen ställer.

8 §

Förhandlingsförfarande

Om framläggandet av förslag om nationella stöd för Europeiska unionen överenskomms vid förhandlingar mellan staten och centralorganisationerna för lantbruksproducenterna. Förhandlingarna inleds omedelbart på begäran av endera parten. Statsrådet utnämner statens representanter till förhandlingarna.

Statsrådet beslutar om framläggande av förslag för Europeiska unionen. Statsrådet fattar beslut i saken också i det fall att något avtal enligt 1 mom. inte fås till stånd före den tidpunkt som statsrådet särskilt angivit.

9 §

Stöd för växtproduktion

Förutsättningar för beviljande av stöd för växtproduktion är att

4) den sökande i odlingen har följt de miljövillkor som för varje stödform och stödtyp föreskrivs i beslut av Europeiska kommissionen om nationella stöd eller i de nationella författningarna för verkställandet av besluten.

15 a §

Temporärt nationellt stöd

Som stöd i enlighet med kommissionens meddelande - tillfällig gemenskapsram för statliga stödåtgärder för att främja tillgången till finansiering i den aktuella finansiella och ekonomiska krisen - 2009/C 83/01 och 2009/C 261/2 kan ett temporärt nationellt stöd beviljas sökande, som 2010 bedriver jordbruk och som för stödåret 2010 får direkt stöd från Europeiska unionen, nationellt inkomststöd, kompensationsbidrag eller stöd för basåtgärder eller tilläggsåtgärder i samband med miljöstödet för jordbruket eller motsvarande stöd för landskapet Åland.

Villkoret för beviljande av det temporära nationella stödet är att förhållandet mellan det beloppet av främmande kapital exklusive leverantörsskulder och resultatregleringar som den 31 december 2009 hänför sig till sökandens jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktion och medeltalet av det sammanräknade beloppet av den sökandes mervärdesskattefria försäljningsinkomster från jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen verksamhetsåren 2007—2009 och de i 1 mom. avsedda stöd som den sökande tagit emot under motsvarande period är minst ett. Som beloppet av främmande kapital exklusive leverantörsskulder och resultatregleringar i fråga om beskattningssammanslutningar används delägarnas sammanräknade skuld som hänför sig till sammanslutningens jordbruk. Med försäljningsinkomster från jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktion avses inkomster av försäljning av husdjur samt husdjursprodukter och växtodlingsprodukter. Det temporära nationella tilläggsstödet bestäms utgående från beloppet av främmande kapital exklusive leverantörsskulder och resultatregleringar som hänför sig till den sökandes jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktion den 31 december 2009.

Det temporära nationella stödet kan höjas om den sökande har gjort anskaffningar eller ombyggnadsarbeten som gäller de byggnader och konstruktioner som används i jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen. Förhöj-

ningen av stödet bestäms utgående från det sammanräknade beloppet av sökandens utgifter för anskaffning och ombyggnad som hänför sig till ovan nämnda byggnader och konstruktioner under skatteåren 2004-2009 minskat med det sammanräknade beloppet av investeringsstöd, överlåtelsepriser och försäkringsersättningar som den sökande tagit emot under motsvarande tid. Sökanden anses ha gjort anskaffningar eller ombyggnadsarbeten som gäller byggnader och konstruktioner under skatteåren 2004-2009 även om det i sökandens verksamhet skett en i 24 § i inkomstskattelagen (1535/1992) avsedd ändring av verksamhetsformen eller en i 52—52 d § i lagen om beskattning av näringsverksamhet (360/1968) avsedd förändring. Förhöjning av stödet beviljas inte om de på ovan nämnda sätt sammanräknade investeringskostnaderna underskrider 20 000 euro.

På det temporära nationella stödet tillämpas bestämmelserna i 16 § 1 och 2 mom. och 17 § 1 mom. i denna lag.

Genom förordning av statsrådet bestäms om beloppet av det temporära nationella stödet samt om de närmare grunderna för hur stödet bestäms och beviljas.

Denna lag träder i kraft den 20. Lagens 15 a § gäller till och med den 30 juni 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 9 april 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Paula Lehtomäki

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 2001 om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) 1 §, 2 § 6, 8 och 14 punkten, 3 § 1 och 4 mom., 4 §, 8 § 1 och 2 mom. och 9 § 2 mom. 4 punkten,

av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 283/2008, 2 § 14 punkten sådan den lyder i nämnda lag 283/2008 och 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1466/2006, samt
fogas till lagen temporärt en ny 15 a §, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Med stöd av denna lag kan inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten jordbruket och trädgårdsodlingen beviljas nationellt stöd i enlighet med fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen, artiklarna 87–89 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen eller Europeiska gemenskapens annan lagstiftning.

Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska gemenskapen, och inte på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000), skoltlagen (253/1995), lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) eller lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006).

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Med stöd av denna lag kan jordbruket och trädgårdsodlingen inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten beviljas nationellt stöd i enlighet med fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen, artiklarna 107-109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller Europeiska unionens övriga lagstiftning.

Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska unionen, och inte på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000), skoltlagen (253/1995), lagen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006) eller lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006).

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

6) *stödform* ett nationellt stödsystem som Europeiska gemenskapen har godkänt för ett bestämt syfte,

6) *stödform* ett nationellt stödsystem som Europeiska *unionen* har godkänt för ett bestämt syfte,

8) *medlem i ett familjeföretag* en i 1 a § lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) avsedd medlem i ett familjeföretag,

8) *medlem i ett familjeföretag* en i 4 § i *lagen om pension för lantbruksföretagare* (1280/2006) avsedd familjemedlem,

14) *jordbruk* odling av jordbruks-, trädgårds- och energigrödor, framställning av husdjursprodukter, hållande av animalieproduktionsdjur, hästhushållning, renskötsel, bi-odling, träda samt skötsel av ickeodlad åker, om verksamheten bedrivs på en gårdsbruksenhet i enlighet med rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001, (25.4.2008/283)

14) *jordbruk* odling av jordbruks-, trädgårds- och energigrödor, framställning av husdjursprodukter, hållande av animalieproduktionsdjur, hästhushållning, renskötsel, bi-odling, träda samt skötsel av ickeodlad åker, om verksamheten bedrivs på en gårdsbruksenhet i enlighet med *rådets förordning (EG) nr 73/2009 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd för jordbrukare inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, om ändring av förordningarna (EG) nr 1290/2005, (EG) nr 247/2006, (EG) nr 378/2007 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1782/2003*,

3 §

3 §

Sökande

Sökande

Stöd kan för produktion eller verksamhet som bedrivs i Finland beviljas en jordbrukare, nedan *sökanden*, som är en fysisk eller juridisk person eller en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer.

Stöd kan för produktion eller verksamhet som bedrivs i Finland beviljas en jordbrukare *eller någon annan som söker stöd*, nedan *sökanden*, som är en fysisk eller juridisk person eller en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer.

Förutsättningarna enligt 2 mom. 2 punkten gäller inte offentligrättsliga samfund, utbildningslägenheter eller fängelselägenheter.

Förutsättningarna enligt 2 mom. 2 punkten gäller inte offentligrättsliga samfund, utbildningslägenheter, *fängelselägenheter eller sökande vars stödberättigande verksamhet är annan än jordbruk*.

4 §

Beaktande av gemenskapens lagstiftning

Ibrukttagande av stöd förutsätter godkännande av Europeiska gemenskapen. Stödbeloppen eller villkoren för beviljandet av stöden ändras på grundval av beslut som Europeiska gemenskapen fattar.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om verkställandet av de stödvillkor som Europeiska gemenskapen ställer

4 §

*Beaktande av **Europeiska unionens** lagstiftning*

Ibrukttagande av stöd förutsätter godkännande av Europeiska *unionen*. Stödbeloppen eller villkoren för beviljandet av stöden ändras på grundval av beslut som Europeiska *unionen* fattar.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om verkställandet av de stödvillkor som Europeiska *unionen* ställer.

8 §

Förhandlingsförfarande

Om framläggandet av förslag om nationella stöd för Europeiska gemenskapen överenskomms vid förhandlingar mellan staten och centralorganisationerna för lantbruksproducenterna. Förhandlingarna inleds omedelbart på begäran av endera parten. Statsrådet utnämner statens representanter till förhandlingarna.

Statsrådet beslutar om framläggande av förslag för Europeiska gemenskapen. Statsrådet fattar beslut i saken också i det fall att något avtal enligt 1 mom. inte fås till stånd före den tidpunkt som statsrådet särskilt angivit.

8 §

Förhandlingsförfarande

Om framläggandet av förslag om nationella stöd för Europeiska *unionen* överenskomms vid förhandlingar mellan staten och centralorganisationerna för lantbruksproducenterna. Förhandlingarna inleds omedelbart på begäran av endera parten. Statsrådet utnämner statens representanter till förhandlingarna.

Statsrådet beslutar om framläggande av förslag för Europeiska *unionen*. Statsrådet fattar beslut i saken också i det fall att något avtal enligt 1 mom. inte fås till stånd före den tidpunkt som statsrådet särskilt angivit.

9 §

Stöd för växtproduktion

Förutsättningar för beviljande av stöd för växtproduktion är att

4) den sökande i odlingen har följt de miljövillkor som för varje stödform och stödtyp föreskrivs i beslut av Europeiska *gemenskapernas* kommission om nationella stöd eller i de nationella författningarna för verkställandet av besluten.

9 §

Stöd för växtproduktion

Förutsättningar för beviljande av stöd för växtproduktion är att

4) den sökande i odlingen har följt de miljövillkor som för varje stödform och stödtyp föreskrivs i beslut av Europeiska kommissionen om nationella stöd eller i de nationella författningarna för verkställandet av besluten.

15 a §

Temporärt nationellt stöd

Som stöd i enlighet med kommissionens meddelande - tillfällig gemenskapsram för statliga stödåtgärder för att främja tillgången till finansiering i den aktuella finansiella och ekonomiska krisen - 2009/C 83/01 och 2009/C 261/2 kan ett temporärt nationellt stöd beviljas sökande, som 2010 bedriver jordbruk och som för stödåret 2010 får direkt stöd från Europeiska unionen, nationellt inkomststöd, kompensationsbidrag eller stöd för basåtgärder eller tilläggsåtgärder i samband med miljöstödet för jordbruket eller motsvarande stöd för landskapet Åland.

Villkoret för beviljande av det temporära nationella stödet är att förhållandet mellan det beloppet av främmande kapital exklusive leverantörsskulder och resultatregleringar som den 31 december 2009 hänför sig till sökandens jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktion och medeltalet av det sammanräknade beloppet av den sökandes mervärdesskattefria försäljningsinkomster från jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen verksamhetsåren 2007—2009 och de i 1 mom. avsedda stöd som den sökande tagit emot under motsvarande period är minst ett. Som beloppet av främmande kapital exklusive leverantörsskulder och resultatregleringar i fråga om beskattningssammanslutningar används delägarnas sammanslutningens skuld som hänför sig till sammanslutningens jordbruk. Med försäljningsinkomster från jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktion avses inkomster av försäljning av husdjur samt husdjursprodukter och växtodlingsprodukter. Det temporära nationella tilläggsstödet bestäms utgående från beloppet av främmande kapital exklusive leverantörsskulder och resultatregleringar som hänför sig till den sökandes jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktion den 31 december 2009.

Det temporära nationella stödet kan höjas om den sökande har gjort anskaffningar eller ombyggnadsarbeten som gäller de byggnader och konstruktioner som används i jordbruks- och trädgårdsodlingsproduktionen. Förhöjningen av stödet bestäms utgående

från det sammanräknade beloppet av sökandens utgifter för anskaffning och ombyggnad som hänför sig till ovan nämnda byggnader och konstruktioner under skatteåren 2004-2009 minskat med det sammanräknade beloppet av investeringsstöd, överlåtelsepriser och försäkringsersättningar som den sökande tagit emot under motsvarande tid. Sökanden anses ha gjort anskaffningar eller ombyggnadsarbeten som gäller byggnader och konstruktioner under skatteåren 2004-2009 även om det i sökandens verksamhet skett en i 24 § i inkomstskattelagen (1535/1992) avsedd ändring av verksamhetsformen eller en i 52—52 d § i lagen om beskattning av näringsverksamhet (360/1968) avsedd förändring. Förhöjning av stödet beviljas inte om de på ovan nämnda sätt sammanräknade investeringskostnaderna underskrider 20 000 euro.

På det temporära nationella stödet tillämpas bestämmelserna i 16 § 1 och 2 mom. och 17 § 1 mom. i denna lag.

Genom förordning av statsrådet bestäms om beloppet av det temporära nationella stödet samt om de närmare grunderna för hur stödet bestäms och beviljas.

Denna lag träder i kraft den 20. Lagens 15 a § gäller till och med den 30 juni 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.